

saaledes som det er stillet af Udvalgets Flertal, mildner det oprindelige Forslag noget. Det oprindelige Lovforslag fordrøede, at der skulde gives Tilladelse til at holde Butikkerne aabne 4 Søndage om Aaret, medens Vædringsforslaget under Nr. 1 indskrænker Antallet til 2 Søndage. Men ikke desto mindre er det dog en Indskrænkning, der finder Sted i den Frihed, som den bestaaende Lov hjemler, og da jeg ikke kan være med til at indskrænke den stærkt bestaarne Søndagsfrihed, som har Hjemmel i denne Lov, kan jeg heller ikke gaa med til Vædringsforslaget. Jeg kan ikke gaa med til det ifølge dets Indhold og heller ikke ifølge dets Motivering. Jeg tillod mig ved første Behandling at fremhæve, at det var en yderst uheldig Motivering, der var givet det af den højtærede Minister forelagte Lovforslag, idet man sagde, at Tjenesttyendet nødvendigvis maatte have disse 4 Søndage for at kunne betale den Gæld, hvori de i Halvaarets Løb ere komne til at staa til de forskellige næringsdrivende. Jeg fandt, det var et uheldigt Vys at kaste over Tjenesttyendestanden, idet man derved insinuerede, at naar man ikke gav dem paa de Søndage Lejlighed til at betale deres Gæld, vilde de overhovedet ikke betale den, og jeg tror ikke, man er berettiget til at kaste et saadant Sker over en hel Samfundsklasse. Nu er ganske vist i Betænkningen denne Motivering forandret derhen, at det ikke er Spørgsmaalet om at give Tyendet Lejlighed til at betale deres Gæld, der er det afgørende, men det er Spørgsmaalet om at give Tyendet Lejlighed til at gøre Indtægter, som er det afgørende med Hensyn til dette Lovforslag. Naar man imidlertid ved at motivere et Lovforslag svinger saaledes fra den ene Side til den anden, forekommer der mig ikke at være nogen synderlig Grund til at foretage en saadan Forandring. Thi ved den ene Motivering siger man, at Tyendet har haft Lejlighed nok til at købe, men da de købe paa Credit, maa man give dem Lejlighed til at betale — og i den anden Motivering siger man: nej, der er Lejlighed nok for Tyendet til at betale, men det drejer sig om at give det Lejlighed til at købe. Der er saa skarp en Modstrid imellem disse to Standpunkter, at naar det kan komme frem ved Motiveringen af et og samme Forslag — som det dog er, trods det, at det foreslaas modificeret — tror jeg ikke, man kan paavise, at der er nogen Trang til Stede til et saadant Lovforslag. Der maatte jo kunne paavises en saadan Trang, men man er gaaet fra den ene Side til den stik modsatte med Hensyn til Motiveringen. Jeg tror for

mit Vedkommende, at Tyendet har god Lejlighed til at gøre Indtægter for den ringe Løn, de faa. Jeg tror ikke, Tyendet mangler Lejlighed dertil. Og, hvis man vilde sige: Ja, men om Søndagen har Tyendet Lejlighed til at gaa ud, og saa bruge de deres Penge til andre Ting end til at købe nødvendige Ting, og det er meget uheldigt for Tyendet selv og for de handlende, — saa vil jeg dertil sige, at en saadan Motivering er ikke en Smule bedre end den, der kom frem fra først af om, at Tyendet ikke betalte sin Gæld og derfor skulde have Lejlighed til at gøre det den første Søndag efter Skiftetider, thi hvor kan man over for en saadan Samfundsklasse sige: Vi maa give den ekstraordinær Lejlighed til at købe nyttige Ting? Gælder det ikke over for alle Samfundsklasser, gælder det ikke over for andre, der faa Maanedsløn? Der er jo Masser i Samfundet, der faa Maanedsløn, baade af Tyender, Embeds- og Bestillingsmænd. Kan man saa ikke ogsaa ræsonnere over for dem saaledes, at naar de faa deres Løn den første i hver Maaned, bør man give de handlende Lejlighed til at sælge til dem den første Søndag i hver Maaned, fordi de ellers bruge deres Penge til andre Ting, og de handlende derfor ikke kunne faa Lejlighed til at sælge dem nyttige Genstande. Man kommer herved ind paa et Skraaplan, ind paa at ræsonnere saaledes ikke blot over for Tyendet, men ogsaa over for andre Samfundsklasser, og, hvis man holder sig til Tyendet alene, tror jeg man paa en uberegtiget Maade stiller Tyendet i en uheldig Belysning. — Men, naar man vil indføre disse ekstra Søndage, hvor Tyendet skal have Lejlighed til at købe ind, kan det let blive Følgen, at Tyendet fra Landet søger at faa Frihed i større Udstrækning til at drage til Købstæderne netop disse Søndage, og kan der saa ikke være noget, der taler for, at saa bliver maaste ikke de Ting købte, som de ærede Herrer mene, der skulde købes? Jeg tror ikke, man paa den Maade opnaar det tilsigtede, og jeg tror ikke, der behøver at foretages nogen Lovforandring i den Retning. Jeg kan ikke tro, at Tyendet mangler Lejlighed til at købe, efter den Motivering, som er givet i det oprindelige Lovforslag, en Motivering, som stammer fra de særlig sagkyndige, nemlig fra „Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk“, ifølge hvilken Tyendet ikke mangler Lejlighed til at købe men kun Lejlighed til at betale sin Gæld. Hvis der skulde gøres en Forandring, vilde det være den heldigste Vej at gaa, at der arbejdedes hen til at skaffe Tyendet en Smule Frihed til paa Hverdage at komme ind til